

**Llengua Catalana Estàndard en els Mitjans de
Comunicació**

Codi: 103845
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2501928 Comunicació Audiovisual	FB	1	2

Professor/a de contacte

Nom: David Paloma Sanllehi
Correu electrònic: David.Paloma@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)
Grup íntegre en anglès: No
Grup íntegre en català: Sí
Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Enric Serra Casals

Prerequisits

Per cursar aquesta assignatura cal tenir els coneixements de català que s'han d'haver assolit al final de l'educació secundària.

L'alumne provinent de fora de les terres de parla catalana (per tant, sense escolarització prèvia en aquesta llengua) haurà de seguir un pla de treball paral·lel per aprendre català. Aquesta dedicació paral·lela és necessària però no suficient per superar l'assignatura: l'alumne d'aquest perfil serà avaluat amb els mateixos criteris que la resta d'alumnes, si bé es tindran en compte els esforços i els avenços demostrats.

Objectius

Els objectius formatius de l'assignatura són els següents:

- Conèixer les característiques i els condicionaments dels textos propis dels mitjans de comunicació.
- Analitzar l'estandardització de la llengua catalana oral en el procés de normalització i consolidació lingüístiques.
- Conèixer i dominar la pronunciació formal.
- Consolidar els coneixements i l'aplicació de la normativa catalana, per arribar a tenir un domini complet del sistema lingüístic.

Competències

- Buscar, seleccionar i jerarquitzar qualsevol tipus de font i document útil per a l'elaboració de productes comunicatius.

- Demostrar capacitat d'autoaprenentatge i autoexigència per aconseguir un treball eficient.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en català i castellà com en una tercera llengua.
- Divulgar els coneixements i les innovacions de l'àrea.
- Dominar l'espanyol i el català orals i escrits per a emprar-los en la comunicació audiovisual.
- Valorar la diversitat i la interculturalitat com a base per a treballar en equip.

Resultats d'aprenentatge

1. Buscar, seleccionar i jerarquitzar qualsevol tipus de font i document útil per a l'elaboració de productes comunicatius.
2. Demostrar capacitat d'autoaprenentatge i autoexigència per aconseguir un treball eficient.
3. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
4. Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en català i castellà com en una tercera llengua.
5. Divulgar els coneixements i innovacions de l'àrea.
6. Expressar-se oralment i per escrit amb correcció.
7. Produir discursos audiovisuals lingüísticament correctes.
8. Valorar la diversitat i la interculturalitat com a base per a treballar en equip.

Continguts

1. Llengua catalana oral

- 1.1. Característiques de la llengua parlada
- 1.2. Criteris de pronunciació. L'aplicació de la *Proposta de l'IEC per a un estàndard oral* en els mitjans de comunicació
- 1.3. L'eficiència locutiva: Escriure per a l'oïda. Adequació als diferents registres orals

2. Llengua i variació funcional

- 2.1. La situació comunicativa
- 2.2. Els mitjans de comunicació com a reflex de la diversitat lingüística
- 2.3. Les variacions pel canal, pel tema, pel to i pel tenor

3. Norma i estàndard

- 3.1. El procés d'estandardització: composicionalitat i polimorfisme
- 3.2. Les eines de consulta per al professional
- 3.3. La normativa catalana i els llibres d'estil

4. Qüestions avançades de gramàtica i lèxic

- 4.1. Articles, quantitatius i possessius. Expressions temporals i pronoms.
- 4.2. Preposicions. Canvi i caiguda de preposicions
- 4.3. Recursos fraseològics, interferències i implantacions

5. Gramàtica textual

5.1. La llengua com a acte. Implícits i supòsits.

5.2. Cohesió i coherència textual

5.3. Organització de les dades del text. Recursos discursius. Seqüències textuais.

El contingut de l'assignatura serà sensible als aspectes relacionats amb la perspectiva de gènere.

Metodologia

La part presencial d'aquesta assignatura està estructurada en una hora de teoria i dues de seminari, setmanals. S'hi combinen les explicacions teòriques i la resolució d'exercicis, amb dos objectius principals: (a) consolidar els coneixements sobre la norma i l'ús de la llengua catalana i (b) promocionar la reflexió crítica.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Comprensió de les obres de referència	15	0,6	1, 2, 3, 4, 5, 8
Introducció als llibres d'estil dels mitjans de comunicació en català	4	0,16	3, 5
Lectura inicial discrecional	0,5	0,02	1, 2, 3, 4, 6, 7
Observació guiada d'usos lingüístics en els principals mitjans de comunicació en català	10	0,4	4, 6, 7
Redacció i locució de textos en llengua estàndard	10	0,4	1, 6, 7
Reforç de la normativa escrita d'acord amb els errors detectats en l'elaboració de textos	8	0,32	1, 6, 7
Resolució guiada de dubtes lingüístics a partir de la consulta de diverses eines, en paper i en línia	4	0,16	1, 3, 5
Resolució i correcció d'un text sobre els nivells d'eficiència locutiva	1	0,04	2, 3, 6, 7
Tipus: Supervisades			
Pràctiques ortofòniques	3	0,12	6, 7
Resolució de dubtes	4,5	0,18	6, 7
Tipus: Autònomes			
Abordatge individual d'un llibre sobre la llengua catalana estàndard en els mitjans de comunicació	20	0,8	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
Elaboració textos descriptius	6	0,24	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
Elaboració textos explicatius i argumentatius	6	0,24	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8

Elaboració textos per ser dits i textos per ser llegits	6	0,24	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
Escriure una seqüència d'un guió	6	0,24	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
Esquematzar i locutar textos diversos	6	0,24	1, 2, 3, 5, 6, 7, 8
Lectura guiada de la 'Proposta per a un estàndard oral de la llengua catalana'	4,5	0,18	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
Lectures seleccionades	6	0,24	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
Recerca aspectes diferenciadors dels llibres destil dels mitjans de comunicació en català	10	0,4	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
Redacció i locució textos espontanis	6	0,24	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
Redacció i locució textos preparats	6	0,24	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8

Avaluació

L'esquema del model avaluatiu és el següent:

- a) La teoria és un 40% de la nota final. Es fan dos controls al llarg del curs i s'entrega, també, una ressenya i/o un comentari guiat.
- b) El seminari és un 60% de la nota final. Es fan dos controls al llarg del curs i es valoren diverses activitats, que s'especificaran amb prou antelació.
- c) NO es fa mitjana si la nota de teoria o de seminari és inferior a 3,5.
- d) Tenen dret a reavaluació els alumnes amb una nota compresa entre 3,5 i 4,9. Els alumnes que superen la reavaluació obtenen un 5 de nota final.

Teoria (40%):

Control 1: 45%
Control 2: 45%
Seguiment: 10%

Seminari (60%)

Control 1: 40%
Control 2: 40%
Activitats: 20%

L'assistència a classe és obligatòria, atès que es tracta d'una assignatura presencial. Si no s'arriba a un 80% d'assistència, la qualificació serà 'No Avaluable'.

SISTEMES DE RECUPERACIÓ

Els professors d'aquesta assignatura acorden que només la teoria serà recuperable. Es farà un control de teoria similar als controls 1 i 2 del curs. Aquest control tindrà un valor del 40% i farà mitjana ponderada amb la nota final de pràctiques.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Sobre el judici crític	10%	1,5	0,06	2, 4, 8
Sobre els continguts	45%	3	0,12	3, 5, 6, 7
Sobre les activitats	45%	3	0,12	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7

Bibliografia

Avui (1997). *Llibre d'estil*. Empúries. Barcelona.

Badia Margarit, Antoni Maria (1994). *Gramàtica de la llengua catalana. Descriptiva, normativa, diatòpica, diastràtica*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana.

Badia, Jordi et al. (1997). *El llibre de la llengua catalana*. Barcelona: Castellnou.

Bassols, Margarida; Segarra, Mila [ed.] (2009). *El col·loquial mediatitzat*. Vic: Eumo Editorial.

Bau, Montserrat; Pujol, Montserrat; Rius, Agnès (2007). *Curs de pronunciació: exercicis de correcció fonètica*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

Bibiloni, Gabriel (1997). *Llengua estàndard i variació lingüística*. València: Edicions 3 i 4.

Bibiloni, Gabriel (2006). "L'ús de la llengua catalana a IB3 Televisió". A: <<http://bibiloni.cat/blog/?p=239>>

Bibiloni, Gabriel. *Guia de correcció fonètica*. A: <<http://bibiloni.cat/correcciofonetica/index.html>>

Bonet, Eulàlia et al. (1997). *Manual de transcripció fonètica*. Bellaterra: Servei de Publicacions de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Castellanos, Josep Anton (1997). *Quadern: normativa bàsica de la llengua catalana*. Bellaterra: Institut de Ciències de l'Educació, Universitat Autònoma de Barcelona.

Castellanos, Josep Anton (2004). *Manual de pronunciació*. Vic: Eumo.

Company, Catalina; Puigròs, M. Antònia (2006). *Llibre d'estil d'IB3*. Palma: Consorci per al Foment de la Llengua Catalana i la Projectió Exterior de la Cultura de les Illes Balears.

Consell de Mallorca; Universitat de les Illes Balears (2009). *Llibre d'estil per als mitjans de comunicació orals i escrits*. Palma: Consell de Mallorca, Universitat de les Illes Balears.

Coromina, Eusebi (2008). *El 9 Nou, El 9 TV. Manual de redacció i estil*. Vic: Premsa d'Osona.

Creus, Imma; Romero, Sílvia (1999). "Els mitjans de comunicació orals a Lleida". *Llengua i Ús*, núm. 14, p. 31-36.

Creus, Imma, Julià, Joan i Romero, Sílvia (2000). *Llengua i ràdio*. Lleida: Pagès Editor.

Cros, Anna; Segarra, Mila; Torrent, Anna Maria (eds.) (2000). *Llengua oral i llengua escrita a la televisió*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

Cuenca, Maria Josep (1996). *Sintaxi fonamental*. Barcelona: Empúries.

- Enciclopèdia Catalana (1985). *Diccionari castellà-català*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana.
- Fité, Marcel (2014). *Proudubtes.cat*. Barcelona: Barcanova
- Ginebra, Jordi (2017). La nova normativa de l'Institut d'Estudis Catalans. Guia pràctica. Tarragona: Publicacions de la Universitat Rovira i Virgili. [<http://llibres.urv.cat/index.php/purv/catalog/book/274>]
- Institut d'Estudis Catalans (1990). "La llengua catalana en els mitjans de comunicació de massa i especialment en la televisió". A: *Documents de la Secció Filològica I*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, p. 137-140.
- Institut d'Estudis Catalans (1993). "La llengua catalana i els mitjans de comunicació de massa". A: *Documents de la Secció Filològica II*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, p. 31-36.
- Institut d'Estudis Catalans (2007). *Diccionari de la llengua catalana*. Barcelona, Palma de Mallorca, València.
- Institut d'Estudis Catalans (2016). *Gramàtica de la llengua catalana*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans.
- Institut d'Estudis Catalans (2017). *Ortografia catalana*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans.
- Llibre d'estil. El Periódico de Catalunya* (2002). Barcelona: Ediciones Primera Plana.
- Lacreu, Josep (2008). *Manual d'ús de l'estàndard oral*. 8a edició corregida. València: Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana.
- Marí, Isidor (2007). "La consolidació d'un estàndard oral: límits i condicions". *Quaderns del CAC*, núm. 28. Pàg. 31-37.
- Mestres, Josep M. et al. (2007). *Manual d'estil. La redacció i l'edició de textos*. 3a edició, actualitzada i ampliada. Barcelona: Eumo Editorial.
- Mollà, Toni (2007). "El model lingüístic oral: el cas de Canal 9 o el nivell (lingüístic) desnivellat". *Quaderns del CAC*, núm. 28. Pàg. 13-19.
- Paloma, David (2010). *50 obres de llengua del segle XXI. Ressenyes i propostes de recerca*. Bellaterra: Servei de Publicacions de la Universitat Autònoma de Barcelona.
- Paloma, David; Rico, Albert (2000). *Diccionari de pronunciació en català*. Barcelona: Edicions 62.
- Paloma, David; Rico, Albert (2005). *No et confonguis! Diccionari de mots que es confonen*. Barcelona: Empúries.
- Paloma, David; Rico, Albert (2008). *Diccionari de dubtes i barbarismes*. Barcelona: Edicions 62.
- Paloma, David (2015). *Personatges convertits en paraules*. Barcelona: Barcanova.
- Pujol, Josep M.; Solà, Joan (1995). *Ortotipografia*. Barcelona: Columna.
- Saborit, Josep (2009). *Millorem la pronúncia*. València: Acadèmia Valenciana de la Llengua.
- Solà, Joan et al. (2002). *Gramàtica del català contemporani*. Barcelona: Empúries.
- Vallverdú, Francesc (2000). *El català estàndard i els mitjans audiovisuals*. Barcelona: Edicions 62 - Televisió de Catalunya. Pràctiques Lingüístiques,3.

Webgrafia

- Centre de Terminologia Termcat: *Neoloteca*. [<http://www.termcat.net>]
- Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals: *Portal lingüístic*. [[http:// esadir.cat](http://esadir.cat)]

Enciclopèdia Catalana: *Gran enciclopèdia catalana*. [<http://www. enciclopedia.cat>]

Enciclopèdia Catalana: *Diccionari de la llengua catalana*. [<http://www. enciclopedia.cat>]

Institut d'Estudis Catalans: *Diccionari de la llengua catalana*. [<https://mdlc.iec.cat/>]

Paloma, David; Mas, Josep Àngel; Montserrat, Mònica (2017). *Diccionari de dubtes del català oral*. [<http://www.llengua.info/ddcor>].

Puigdomènech, Laura; Solís, Marina (2005). *Proposta de llibre d'estil per a Andorra Televisió*. [http://www4.uji.es/~al058181/Llibre_estil_Andorra.pdf]

Secretaria de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya, Institut d'Estudis Catalans, Centre de Terminologia Termcat. *Optimot*. [<http://optimot.gencat.cat>]

Universitat de Barcelona: Els sons del català. [<http://www.ub.edu/sonscatala/ca/presentacio>]

Vilaweb: Llibre d'estil [<http://www.uic.es/sites/default/files/uic/llibreestil-vilaweb1.pdf>]